

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Tijdelijke commissie Grondrechten
en constitutionele toetsing

Aan de voorzitters van de vaste Kamercommissies

Plaats en datum: Den Haag, 20 februari 2025
Betreft: Brief over de rol en werkwijze van de tijdelijke commissie Grondrechten en constitutionele toetsing
Ons kenmerk: 2025Z03065/2025D06984

Geachte commissievoorzitters,

Op 5 november 2024 heeft de Kamer ingestemd met de instelling van de tijdelijke commissie Grondrechten en constitutionele toetsing voor de duur van deze parlementaire periode. De tijdelijke commissie is ingesteld op grond van artikel 7.2 van het Reglement van Orde van de Tweede Kamer (RvOTK) en op basis van het instellingsbesluit dat door de werkgroep tijdelijke commissie grondrechten en constitutionele toetsing is voorgesteld (Kamerstuk 36642, nr. 1). Inmiddels heeft de tijdelijke commissie een eerste advies uitgebracht (Kamerstuk 36663, nr. 7). In deze brief treft u een toelichting op de rol en werkwijze van de tijdelijke commissie.

Adviserende rol

Primair heeft de tijdelijke commissie een adviserende rol. De tijdelijke commissie kan op verzoek of op eigen initiatief een openbaar adviesrapport uitbrengen over de grondrechtelijke en constitutionele aspecten van regelgevende voorstellen¹ ten behoeve van de verdere behandeling door de vaste Kamercommissies en de Kamer. De commissie kan daarbij bijvoorbeeld aandacht besteden aan de verhouding met relevante grondrechtelijke bepalingen in de Grondwet en voor Nederland bindende internationale verdragen, institutionele basisnormen en algemene rechtsbeginselen. Daarnaast kan de tijdelijke commissie advies uitbrengen over bijzondere constitutionele aangelegenheden, zoals de toepassing van de Kamerprocedures inzake artikel 68 Grondwet (art. 4a Regeling vertrouwelijke stukken) en in geval van de voortdrijving van de inwerkingstelling van het staatsnood- en crisistrecht.

De tijdelijke commissie kan een voorstel in behandeling nemen wanneer de vaste commissie die het voortouw heeft in de behandeling van het (wets)voorstel, of in voorkomende gevallen de Kamer, daartoe een *verzoek* doet.

Daarnaast kan de tijdelijke commissie *op eigen initiatief* een adviesrapport uitbrengen over voorstellen waarbij de Raad van State negatief heeft geadviseerd (een zogenoemd C- of D-dictum) voor zover dat voortkomt uit grondrechtelijke of andere constitutionele bezwaren. Zodra de tijdelijke commissie een besluit heeft genomen om op eigen initiatief een advies te gaan geven, wordt de vaste commissie die het voortouw in de behandeling van het desbetreffende voorstel

¹ Wetsvoorstellen inclusief voorstellen tot herziening van de Grondwet, alsmede bij lagere regelgeving waarvoor een zware voorhangprocedure geldt, verdragen die de Kamer moet goedkeuren en wetgevende voorstellen van de Europese Unie.

heeft, geïnformeerd met een brief over dit besluit.² De vaste commissies die het voortouw hebben in de behandeling van het voorstel behouden te allen tijde de regie, zowel procedureel als inhoudelijk, over de behandeling van een voorstel waarover de tijdelijke commissie een advies gaat uitbrengen. Het blijft aan de vaste commissie om te bepalen hoe zij de verdere behandeling van het voorstel wil vormgeven en al dan niet te besluiten of daar, gezien de betrokkenheid van de tijdelijke commissie, extra tijd voor uitgetrokken zou moeten worden.

Met betrekking tot artikel 68 Grondwet kan de tijdelijke commissie, op verzoek van de Kamer of vaste commissies, nagaan in hoeverre de brief van de regering waarin wordt medegedeeld dat inlichtingen slechts vertrouwelijk worden verstrekt of geheel worden geweigerd, voldoende onderbouwd en deugdelijk is. De tijdelijke commissie kan langs deze weg overzicht en expertise opbouwen op dit terrein en daarmee meerwaarde bieden in concrete situaties. De vaste commissie en de Kamer kunnen de opmerkingen van de tijdelijke commissie betrekken bij de verdere behandeling, in dialoog met de regering gaan en zo nodig tot een Kameruitspraak komen. De advisering van de tijdelijke commissie richt zich dus op de deugdelijkheid van de (openbare) motivering die de regering geeft. De tijdelijke commissie spreekt zich niet uit over de vraag of de inlichtingen terecht vertrouwelijk zijn aangeboden c.q. geweigerd zijn.

Informerende rol

De tijdelijke commissie heeft daarnaast een bredere informerende en aanjagende rol in de Kamer. Zo kan de tijdelijke commissie bijvoorbeeld handreikingen en praktische en juridische kaders opstellen voor de vaste Kamercommissies en hiervoor op gezette tijden aandacht vragen. Ook kan de tijdelijke commissie aanwijzingen of randvoorwaarden formuleren voor constitutionele toetsing door de Kamer. Met periodieke kennisactiviteiten en symposia kan in bredere zin de aandacht voor (actuele) constitutionele aspecten in de Kamer worden vergroot.

Graag geven de voorzitter en/of de ondervoorzitter van de tijdelijke commissie een mondelinge toelichting op deze brief tijdens een van uw procedurevergaderingen in het voorjaar van 2025.

Hoogachtend,

De voorzitter van de tijdelijke commissie,

M. van Nispen

De griffier van de tijdelijke commissie,

Y.C. Kling

² Zie als voorbeeld de brief aan de vaste commissie voor OCV d.d. 19 december 2024 (2024Z21702) over het besluit van de tijdelijke commissie om een adviestraject te starten voor het wetsvoorstel Wet terugdringen schoolverzuim (36663).